

Alla Tider's

Smått & Gott i Hamrångebygden
Tel till red. 0297-200 37, 073-181 40 90

Nummer 9 Årgång 15
September 2018

Hamrångebygden har en keramiker i världsklass

**- Åsa Fällgren
från Norrsundet
VM-trea i drejning i
italienenska Faenza**

Innehåll i månadens Alla Tider's

sid 2	Tankar om
sid 3	Käpphäst – ny tävlingsform på frammarsch
sid 4	Marianne Udd avtackad
sid 5	Musik i sommarens Hamrångebygd
sid 6	Hemslöjdens dag med Kajsas Gåsöga
sid 6	Arne Perssons skaldande och skrivande har blivit bok
sid 7	Hamrångebygden har en keramiker i världsklass
sid 8-10	Bergby bygdemarknad

sid 10	Lilla Kulturarvsdagen på hembygdsgården
sid 11	Utställningar och barnaktiviteter hos Arbetarmuseet
sid 11	Planer inom församlingen presenterades
sid 12	Vindpark Utposten utanför Norrsundet
sid 13	Simskola vid Totrabadet
sid 14	Fina resultat för Per-Gunnar i Veteran-SM
sid 14	"Man kan ju inte prata om mormor hela tiden"

Tankar Om

Har du kokat lingonsylten? Det har jag. Fast jag kan ju inte skryta med att ha fixat allt från skog till syltkittel förstås. Nej, så förspänt har jag det min-sann, att Kenneth och Anita levererade 15 liter alldeles nyplockade lingon från Hälsingeskogarna. Till och med rensade. (I rättvisans namn ska väl också påpekas att det var Kenneth som stått för både plockning och rensning. Kanske inte riktigt jämlikt, men sådan jämlikhet har jag ingenting emot.)

Valet är över för denna gång. Några blev glada, andra blev ledsna. Såsom det brukar vara.

Själv tycker jag nog det är ganska skönt att det är över, det blev bara för mycket mot slutet av alla löften som haglade från höger till vänster och vice versa. En del lät realistiskt, en del lät ljusblått. Nu återstår att se vad som blev kvar när det ska realiseras och det lär inte bli helt lätt. Inget block med majoritet och ett parti med vågmästarroll. Det blir nåt att bita i det. För Sverige.

Det var många frågor på agendan som berör många av oss, och nog så viktiga, men jag kan ändå inte låta bli att lyfta fram landsbygdens frågor och citera ur krönikören Katarina Östholms krönika efter valet:

"Landsbygdssäkra alla politiska beslut – det måste bli ett slut på Stockholmsdominansen. Och akut är, skriver hon, en diversifiering av skatter och avgifter. Om bensinpriset prompt måste höjas så måste det finnas lättnader för de som bor och verkar på landsbygden. Man kan inte skapa en schablon ur storstadsperspektiv som kavlas ut över ett helt land, vilket är regel idag. Landsbygden är för viktig för det"

Jag håller helt med. Och jag tycker idéerna mycket väl också kan appliceras på kommunnivå. Det går inte att tänka stad, när man ska ta beslut om landsbygd. Förutsättningar och praktisk verklighet är alltför olika.

Att det går mot höst blir mer och mer påtagligt och nu är det snart bara att summera sommaren. Och som vanligt konstatera att man alls inte hann med allt man tänkte. Men det blir förhoppningsvis en sommar nästa år också och då får jag ta igen det jag inte hann i år.

Frukträd och bärbuskar har i alla fall gett rekordskördar med mycket att ta reda på för den som har. Själv har jag varken frukträd eller bärbuskar, men däremot goda grannar, där jag får hämta så mycket jag vill. Och så sväger Bosse förstås, som kom med en kasse full av härliga äpplen. Som de doftade! Och smakade! Blev också till äppelmos för vinterns pannkakor och puddingar.

Med mörkare kvällar går dygnsrytmen in i ett annat skede, men än finns det aktiviteter utomhus att besöka; höstmarknad på hembygdsgården och den stora bygde-marknaden i Bergby står närmast till buds.

Väl mött och

Lev väl!

Marianne

Gävle Offset

Vi har hjälpt företag med trycksaker i 50 år. Under den här tiden har vi samlat många värdefulla kunskaper och erfarenheter. Nyttiga lärdomar som vi nu använder för att serva dig på allra bästa sätt.

Låt oss sköta dina tryckuppgifter – effektivt och med stor omsorg!

Jonas Brodin: 026-66 25 19, jonas.b@gavleoffset.se

Martin Hedberg: 026-66 25 06, martin.h@gavleoffset.se

Joel Wallman: 026-66 25 05, joel.w@gavleoffset.se

Tredje Tvärgatan 5 • SE-802 84 Gävle • Tel. +46 (0)26 66 25 00 • www.gavleoffset.se • info@gavleoffset.se

Ansvarig utgivare och redaktör: Marianne Lundqvist

Layoutproduktion: Kenny Kilmore

Tryckeri: Gävle Offset

Allt material i tidningen är skyddat enl. upphovsrättslagen.

Politiskt oberoende

Annonsbokning 2018, senast den 5:e varje månad

Utgivningsdagar år 2018,

19 januari, 23 februari, 23 mars, 27 april,

18 maj, 15 juni, 27 juli, 24 augusti,

21 september, 26 oktober, 23 november, 14 december

Annonsbokning, priser mm

Annonspriser

1/1 sida kostar	5360:-	1/8 sida kostar	800:-
1/2 sida kostar	2800:-	1/16 sida kostar	445:-
1/4 sida kostar	1410:-	Föreningsnotiser	180:-

Samtliga priser exkl moms.

**HELÅRSANNONSERA I ALLA TIDERS
OCH DU FÅR 12:E MÅNADEN GRATIS**

Annonsbokning och annonsmaterial

Kontakta Textmakeriet:

Tel 073-181 40 90

Oskar Björnklos väg 1, 817 40 Bergby

E-Post: marianne@textmakeriet.se

TORGETANNONSER FÖR PRIVATPERSONER

Högst 50 ord Pris 80:-

Dagens Ros - Grattis - Tack - Köpes - Säljes

Skicka E-post till marianne@textmakeriet.se

eller ring 073-181 40 90.

Käpphäst – ny tävlingsform på frammarsch

I sommar arrangerades för första gången en käpphästtävling med bedömning av tempo, galopp, rytturen, hästen och allmänt intryck. Tävligen, som hölls i Bergby och arrangerades av Ida Berg och Natalie Wallberg lockade tio deltagare

Foto: Monica Sjökvist

**Hamrånge
Röda Korskrete
informerar**

*Alla varmt
Välkomna!*

Fredag 5/10 kl. 13.30 Musikcafé på Solberga.

Lars och Gunbritt Sigvard med "Visor om och kring Ernst Rolf"

Fredag 19/10 kl. 13.30

Musikcafé på Träffpunkten med Putte och Gunnar

BERGBY DAMFRISERING

Jag fortsätter precis som tidigare

2018 UT OCH HELA 2019

så välkommen till min salong

Öppettiderna är desamma:

Måndag, Onsdag, Torsdag,

Fredag 9.00-17.00

Lunch 13.00-14.00 * Tisdagar stängt

Ann-Katrin * Tel. 0297-106 81

BEJLUND Entreprenad AB

Jim Lundkvist

- Va-arbeten
- Dräneringar
- Markplanering
- Vägbyggen
- Trailing
- Transporter med bil och släp
- Totalentreprenad husgrunder
- Försäljning av grusmaterial, sand, matjord

Tel. Jim Lundkvist 070-399 17 68 Dennis Lundkvist 070-322 11 83

E-post: bejs@telia.com

HAMRÅNGE GRUPPEN

NU BLIR DET NY SPORTHALL I BERGBY!

**HUR VILL VI I HAMRÅNGEBYGDEN ATT DEN SKA UTFORMAS?
VÄLKOMNA ALLA TILL MATSALEN, BERGBY CENTRALSKOLA
TISDAG 2 OKTOBER KL 18.00**

Vi inleder med information om sport-hallen och övrig utbyggnad vid Bergby Centralskola av
Bo Rickegård, projektsamordnare,
Gavlefastigheter
Pontus Andersson, rektor Bergby Cen-tralskola
Erika Engvall-Stefansson, projektledare
Projekt Landsbygdsutveckling
Svante Wallberg, ordförande i Ham-rångegruppen

Därefter sätter vi oss i smågrupper för att tillsammans mejsla fram visionen för den nya sporthallen.

Övriga ärenden vid månadsmötet:

Trafikutredning om Hamrånge-bygden, inlämning av förslag i projekt Landsbygdsutveckling

**VI BJUDER
PÅ FIKA**

Marianne Udd avtackad

Efter 12 år under flera perioder, både som komminister och kyrkoherde, har Marianne Udd lämnat Hamrånge församling för en tjänst som komminister i Forsbacka.

Marianne Udd avtackades i samband med sin avskedspredikan den 26 augusti.

Första tjänsten var som komminister mellan 1999-2003, därefter återkom hon under åren 2008-2010 för att sedan tillträda som kyrkoherde 2012.

– I samband med att det gemensamma pastoratet för Hamrånge och Hille församlingar bildades återgick jag till en tjänst som komminister, men många förknippade mig ändå med kyrkoherde med de ansvarsområden det innebar och som ju inte längre var mina och denna nya roll upplevde jag som svår att gå in i. Jag kände att det

var dags att gå vidare och när en intressant tjänst dök upp, så sökte jag den, förklarar hon.

– Men samtidigt är det med vemod jag lämnar församlingen. Jag har fått många goda vänner genom åren och jag hoppas verkligen den vänskapen fortsätter och att vi kan ses också i framtiden, inte minst genom pilgrimsvandringarna.

Marianne Udd ser tillbaka på en tid, då det hänt mycket inom församlingen. Tiden då hon tillträdde som kyrkoherde var turbulent och inte minst tiden inför samgåendet till ett gemensamt pastorat innebar mycket arbete.

– Jag upplevde det som olyckligt att samgående och kyrkoval låg så nära varandra i tid.

Under sin tid som kyrkoherde har hon arbetat för ett större utnyttjande av kyrkan.

– Kyrkan har under alla år genomgått rader av renoveringar och förbättringar, men efter skiljandet från staten har det, framförallt för små församlingar som Hamrånge, inneburit ett större ekonomiskt ansvar. Även för underhåll och renovering av kyrkobyggnader och församlingsmedlemmar och förtroendevalda tvingas därför tänka till om både användning, drift och underhåll av samtliga byggnader.

I samband med sin avskedspredikan den 26 augusti avtackades Marianne Udd av pastoratets kyrkoherde Clara Bergel, kyrkofullmäktiges ordförande David Berggren samt Lisbet Andersson och Kevin Sjögren tidigare ordförande i kyrkofullmäktige respektive kyrkoråd.

Tills ny komminister anställts tjänstgör tidigare komminister Ulf Claesson.

Text och foto: Marianne Lundqvist

Gävle begravningsbyrå

Den lilla begravningsbyrån med det personliga engagemanget

Anna Jupither Berg

Kontakta oss för personlig hjälp i en svår stund

026 – 10 71 00

www.gavlebegravningsbyra.se

Musik i sommarens Hamrångebygd

Det har bjudits mycket fin musik på flera platser i sommarens Hamrånge. I Axmar Hytta, i Österheds kapell och på hembygdsgården.

Hyllningen till Ted och Kenneth Gärdestad lockade stor publik till Hyttan. Så också Orsa Spelmän förstärkta med Tina Ahlin, som bjöd på en härlig föreställning med allt från spelmannsmusik till visor och filmmusik i välkomponerat framförande. Och förstås Moraeusmusiken Den första sommaren med självskrivna Koppången som extranummer.

I ett fullsatt Österheds kapell inledde kyrkokören sommarmusiken, därpå följde skönsjungande Lola Carlsson (sångcoach på Rockskolan) som elegant levererade jazziga toner från storheter som Billie Holiday och Ella Fitzgerald, men också Edith Piaf och Charlie Chaplinlåtten Smile. Hon avslutade med Bette Midlers The rose. Här avslutade Norrsundets Brukssextett musiksommaren.

Spelglädje med många musikanter som bjöd på lättsam musik i olika former var första inslaget vid hembygdsgården. Norrcitterorna, Järbogänget, Rillens stränggång och CittraNterna underhöll under närmare två timmar i en välfylld dansrotunda.

Skickligt bjöd Lola Carlsson på sång och musik med variation under sitt timplånga framträdande i Österheds kapell

Orsa Spelmän lockade stor publik till Axmar Hytta

Jazz med Lasse Ädels är ett självskrivet inslag i början på augusti varje år och de bjöd förstås på härlig swingmusik även i år.

Musik på hembygdsgården avslutades med surströmmingsfest och allsång tillsammans med Simpdraget (Lefte Löfgren, Håkan Löfgren och Gunnar Forsberg). Ett 70-tal gäster tog plats vid borden för att inmundiga den för många verkliga delikatessen medan andra istället valde olika sillsorter på sin tallrik.

Text och foto:
Marianne
Lundqvist

Mmmm... vilken delikatess. Jonas Zetterström njöt till fulländning när surströmmingen serverades.

För 25:e året i rad ledde Lefte Löfgren och hans Simpdraget med Håkan och Gunnar allsången vid hembygdsgården.

VÄLKOMMEN PÅ Skogsdag i Hamrånge

Mellanskog bjuder in till skogsdag i Hamrånge.

På programmet:

- Nybyggnation av skogsbilvägar.
- Apterling.
- Røjning.

Vi bjuder på förtäring.

Varmt välkommen!

mellanskog.se

 MELLANSKOG

Fredag 5 oktober
kl. 13–16
Vägvisning från
v. 303 Ockelbo –
Hagsta,
Muråvägen.

Hemslöjdens dag med Kajsas Gåsöga

Vilken skaparkraft det finns hos Hamrånge Slöjdare! När de öppnade upp sin Hagsta skola vid Hemslöjdens dag visades inte bara genuina, utan också otroligt vackra, alster från deras vävstuga och vävkurser upp.

Och tänk vad det går att skapa, när material från förr tas tillvara. Kajsa Lundbergs stora duk i tekniken Gåsöga var vävd av lingarn från hennes farmor daterat 1937.

En hel del av det material Hamrånge Slöjdare får ta emot kan återanvändas till mattor.

– Men nu har vi fått både lakan och örngott, handsydda och med hemvirkade spetsar, som vi helt enkelt inte nämns klippa sönder till mattor, berättade Anita Nordgren och visade upp en stor samling, som istället gick att köpa.

– Örngotten är ju så vackra att de kan användas som prydnadskuddar och många köper lakan till gardiner.

Därutöver fanns både stickat och träslöjd och växtfärgade garner från sommarens växtfärgningskurs.

Text och foto: Marianne Lundqvist

Duk i tekniken Gåsöga uppvävd av Kajsa Lundberg med lingarn hon ärvt efter sin farmor

Inte bara vävt utan även stickat och träslöjd visades vid Hemslöjdens dag

Handsydda örngott och lakan med hemvirkade spetsar fanns att köpa

Arne Perssons skaldande och skrivande har blivit bok

Arne Persson från Norrsundet skrev ofta och gärna. Dikter, berättelser och prosa nedtecknade med penna i anteckningsböcker och på papper som fanns till hands. Nu har en stor del av materialet dokumenterats och blivit till boken Min Sommaräng.

– Vi, några av hans vänner och grannar i Finnarsfjärden, tyckte att allt han skrivit borde dokumenteras på något sätt. Arne själv tyckte nog, att det alls inte var nödvändigt, men glad blev han när vi ändå kunde överlämna det vi sammanställt på hans 90-årsdag, även om boken då ännu inte var klar, berättar Thomas Hjelm.

Dokumentationen har Thomas gjort tillsammans med Sonja Mildton, Lars Rosenblom, Inger Boström och Annika Hjelm Hemmingsson. Boken i färdigt skick hann Arne aldrig se, han gick bort för snart ett år sedan, men nu finns Min Sommaräng som ett fint minne över hans skaldande. Mycket välgjord med texter, bilder och illustrationer.

– För oss har det varit viktigt att inte påverka tonen i hans verk och vi har därför lagt in texterna så som Arne själv skrev dem och med bara en lätt redigering, säger Thomas.

Arne skrev sina dikter utifrån egna tankar och upplevelser. Klurigt, humoristiskt, men också djupt tankvärt och med en specifik förmåga att formulera sig, så att läsare och åhörare lätt fångades till skratt. Han skrev om årstidernas växlingar, Hamrångehistoria, om stugan i Finnarsfjärden han själv hade byggt. Om pensionärens önskan. Underfundigt om Mallorcaresan, datakursen och utombordarn. Och naturligtvis skojfriskt om orienteringens utmaningar.

Nu finns hans verk, en rik källa att ösa ur, samlat i en 100 sidor tjock bok, tillgänglig att köpa för den som vill.

– Javisst, säger Thomas, det är bara att slå mig en signal på 073-156 39 81, så ordnar vi det.

Thomas Hjelm från Norrsundet har tillsammans med Sonja Mildton, Lars Rosenblom, Inger Boström och Annika Hjelm Hemmingsson dokumenterat dikter och berättelser av Arne Persson

Text och foto: Marianne Lundqvist

Hamrångebygden har en keramiker i världsklass - Grattis Åsa Fällgren, VM-trea i drejning

– Fantastiskt skojigt, för den här gången var det betydligt fler medtävlare, säger hon, nyligen hemkommen från italienska Faenza i Italien, där tävlingen ägde rum.

Åsa, numera hemmahörande i Norrsundet med sin verksamhet har tävlat i VM tidigare och även då kommit trea, men den här tredjeplatsen rankar hon högre eftersom antalet medtävlare nu var betydligt fler. Trea har hon även varit i Nordiska Mästerskapen, så hennes meritlista är välfylld och bevis på att hon är en skicklig keramiker.

– Trettio års erfarenhet och praktik borde ju ge utdelning, skrattar hon.

Tävlingsmomenten var både pressade och intensiva och krävde noggrann koncentration. Av 6 kilo lera skulle en så hög cylinder som möjligt drejas och i moment två skulle ett fat, så brett som möjligt, skapas.

Det lyckades Åsa så bra med, att hon nu alltså kan räkna sig som en av världens bästa keramiker.

– Känns väldigt fint och särskilt roligt var det också för att det nu var första gången som riktiga priser delades ut.

Text och foto: Marianne Lundqvist

Bohlins Rör AB
Installation, Service

**Varför en Thermia värmepump?
Fråga de som har en.**

**För fritt hembesök,
kostnadsförslag och offert -
kontakta Bohlins Rör**

www.thermia.se

Verkstadsvägen 6, 817 40 Bergby
Tel: 0297-101 72 • www.bohlinsror.se

Jörgen 070-357 01 66
Mattias 070-659 36 37
Gösta 073-847 60 55
Stefan 073- 847 50 55

Annelie Samuelsson's salong

Järnvägsgatan 4, Norrsundet
Jag finns på salongen måndag-fredag
Nu finns också Victoria här onsdag-fredag
Förboka din tid på tel. 070-226 39 87
vardagar mellan 10 och 18

Följ oss på Facebook - Annelie Samuelssons Salong
och Instagram annelies_salong

BERGBY EL

Installationer
& Service

Gör ditt hem
elsäkert

Använd
ROT-avdraget

Verkstadsvägen 6, Bergby
Tel. 070-326 18 63
E-post: bergbyel@telia.com

**GLAS-SERVICE
I BERGBY**
Viksövägen 31

Glas för alla miljöer
Specialiserad på bilglas
Renoverar fönster, isolerar
glas, speglar, altanglasning
m m

Tidsbeställ på telefon
0297- 105 90

Gratis lånebil medan vi ordnar rutan på din bil

BERGBY BYGDEMARKNAD

Lördag 29 september 10.00-17.00

Bland marknadsstånden

- Lokalproducerat och tillresta knallar med seriöst utbud (och lite "krimskrams").

Marknadens sponsorer

ICA
nära Bergby
Lena och Pelle med personal

Bilmetro

Vi visar fyrhjulsdrivna bilar av våra mest populära modeller från Audi, VW, VW Amarok, SEAT och Skoda

FX
OCKELBO

Polaris skoter ATV Ockelbo

Vi kommer att finnas på marknaden 10-17

ABF Fyren
Alf Jonsson Lantbruk
Bergbykrogen
Bohlins Rör AB
Bokstugan Antikvariat
Gavlegårdarna
Granlunds måleri
Tronelius mek & mark

Hamrånge Får & Lantbruk
Fixarna Hamrånge
Hamrånge Handel
Hamrånge Taxi
Handelsbanken Bergby
Helsans Service
Häcklegård & Bröderna Sjöberg
Lennys Färg & fysik

Mikael Höglund Såg & Hyvleri
Monikas Loppis & Kalles Traktorer
Stinas Garn & Tygbod
Textmakeriet med Alla Tider's lokaltidning
Trollharens Fisk
Wendins Blommor
Ödmårdens Skogstransport AB

Norrsundet
Hamn AB

Big Swede på styltor • Hoppboll • Ponnyridning
Musikunderhållning 11.30-15: Hamrånge kyrkokör,
Trubadur Walle, Inge Sjöberg, Söderhamns spelmansgille
Sök efter mer info på Facebook: Bergby marknad

VÄLKOMMEN IN TILL OSS UNDER MARKNADSDAGEN

DIAKONIKONSERT

Med lokala musiker & sångare
Lördag 29 september 18.00 i Hamrånge kyrka
Kollekt/frivillig gåva till församlingens
diakonala arbete

Svenska kyrkan
GÄSTRIKEKUSTENS PASTORAT

Wendins Blommor

LJUNGENS TID ÄR NU
Stora och fina Calluna- och Eriicaljung
3 för 100:- * 50:-/st
Under marknadsdagen är
butikerna öppna 9.00-17.00
Välkommen in!
Vijvägen 36, Bergby
Tel. 0297-100 90

Hamrångebygdens Delikatesser

lokalt producerat i
våra diskar

HAMRÅNGE HANDEL

Färg • Bilvård • Bygg • Hem • Trädgård • Fritid
HAMRÅNGE 0297-100 65

Välkommen in och upptäck vårt nya
Hobby- & Pysselsortiment
under marknadsdagen.
Vi har många bra erbjudanden under dagen och
marknadsöppet 10-17.
Välkommen till oss
på Hamrånge Handel

**Välkommen in på Go´fika
och Go´macka**
**Marknadsdagen har
vi öppet 08.00-17.00**

**Anders, Ulrika,
Margitta och
Susanne**

Bergbykrogen

Öppet under marknadsdagen
11.00 – 01.00

Under kvällen (22.00-01.00)
underhåller partyduon Platina
Välkommen in!

**Stinas
Garn &
Tygbed**

**med
extraerbjudanden
i butiken**

FLER MARKNADSERBJUDANDEN NÄSTA SIDA →

Inför höstmarknadsveckan så erbjuder vi våra kunder fina priser.

Priserna gäller den 21/9-30/9 och så långt lagret räcker.

**Rågkaka från Mattes Bröd,
Ockelbo. 250 gram,
för endast 10:-/st.
Ordinarie pris 17:50:-/st**

**Leverpastej bredbar,
Ica Gott Liv, 200 gram
för endast 10:-/st.
Ordinarie pris 14:90:-/st**

**Klöver Gouda,
Sverige, ca 1,2 kg
för endast 49:90:-/kg.
Ordinarie pris 87:90:-/kg**

**Tillmans Falukorv,
Sverige, hel och halvringar
för 59:90:-/kg.
Ordinarie pris 74:95:-/kg**

**ICA
nära Bergby**
Öppettider:
Mån-Sönd 8-20

Telefon 0297-101 05 • www.ica.se/bergby

**Varmt välkommen in till oss!
Lena och Pelle med personal**

Lilla Kulturarvsdagen på hembygdsgården med maritimt tema...

Det handlade om båtar, när hembygdsföreningen inbjöd till Lilla kulturarvsdagen. Det i år färdigställda båthuset visades förstås upp, men ett intressant inslag var också Gert Nilssons presentation av båtarna han byggt och dess historia.

– Det är bogserbåtarna Balder, Oscar och Norrsundet 1 som varit mina förebilder och jag har utgått från foton, när jag byggde modellerna, berättade han.

Men det gäller att vara uppfinningsrik för att få med alla detaljer och reservdelar finns inte alltid att köpa.

–Så till de sex brandhinkarna på Oscar använde jag vanliga tandkrämstubbshattar.

De tre båtarna byggde han under 80-talet, men han har även byggt modellbåten i Fyren liksom en klinkbyggd vikingabåt.

– Men några fler båtar blir det inte, nu är tillverkningen nedlagd, sade han bestämt.

Gert Nilsson visade och berättade om båtmodeller han byggt.

Keramiker Åsa Fällgren (nybliven VM-trea i drejning, se särskild artikel) fanns på plats med ett stort urval från sitt keramiksортiment, Hamrånge Slöjdare tillverkade dörrkransar och lönnlövskorgar från naturen, barnaktiviteterna hade också maritimt tema och från Fotoklubben Rudan berättade Kalle Bohman och Anna Sohlman hur klubben arbetar för att med kameran som verktyg bevara vårt kulturarv.

... och hos Arbetarmuseet flödade nostalgin ikapp med utställningar och barnaktiviteter

Arbetarmuseet firade Lilla Kulturarvsdagen med att öppna upp museets interiörer med kök från 1910 till tonårsrum á la 60-tal, men bjöd också på andra inslag.

Sonja Broberg ställde ut tavlor, så även Cecilia Karlsson med texter till tavlorna gjorda av Kicki Törnblom. Tavlor med enbart Kickis texter fanns också till försäljning och Åke Sjökvist hade gjort en utställning om socialdemokraternas historia i Norrsundet.

Även här anordnades olika barnaktiviteter

Kök från 1910-talet

... och 60-talets tonårsrum

Planer inom församlingen presenterades vid ett öppet möte med församlingsrådet

Hamrånge kyrka byggs om och renoveras, ambitionen är med start redan 2019 och till en kostnad av 12 miljoner. Av egna medel men även med hjälp av statligt kyrkokantikvariskt bidrag.

Kyrkan läcker värme och nu är behoven av nödvändig renovering utredda. Bl a måste komplettering av takisolering ske och golven isoleras. Tänkbart också att nytt värmesystem med bergvärme blir aktuellt.

Därtill kommer annan nödvändig ombyggnation av kyrkan, mera anpassat till dagens behov av kyrkorum, såsom flytt av predikstolen till ursprunglig plats, borttagande av altarring för att kunna skapa sittplatser för mindre grupper kyrkobesökare vid gudstjänster och mässor, ett riktigt kök och större utrymme för servering av kyrkkaffe.

– Den nuvarande ”tungan” på läktaren tas bort för att skapa mer ljus liksom ett antal kyrkbänkar, berättade kyrkoherde Clara Bergel.

En grupp kommer att arbeta vidare med ritningarna och en byggnadskonsult därefter anlitas för infordran av offerter. Därefter tar kyrkorådet det slutgiltiga beslutet om renovering och ombyggnation. Under arbetenas gång kommer kyrkan att vara stängd och andra lokaler istället användas vid gudstjänsterna.

– Men om det går att göra allt på en gång får vi se. Det beror på om 12 miljoner räcker, tillade hon.

Kyrkorådets ordförande Sten Öberg underströk, att varken församlingshuset eller nuvarande pastorexpedition påverkas av kyrkans renovering.

– De byggnaderna ska behållas med samma funktion som idag.

Kyrkogårdsföreståndare Jan Lundström

informerade om att anläggningsarbetena för ny askgravlund på Österhed nu påbörjats och att en del smärre förbättrings-

arbeten gjorts på kapellet. Bevattningen har inte tillförlitligt fungerat under säsongen, bl a på grund av åsknedslag som vid två tillfällen slog sönder styrdatorn, men också för att ventilerna inte fungerat på alla sektioner. Tillika med att anläggningen är gammal.

– Jag har nu åskat pengar för att kunna göra nödvändiga reparationer av anläggningen till nästa säsong, sa han.

Arbetet på kyrkogården har fått en miljöinriktad prägel genom att personalen numera använder cyklar istället för motordrivna fordon vid arbetena och en del av höstlöven kommer att sönderklippta ligga kvar som gödsel på gräsytor.

Antalet jordbegravningar har ökat under året och Clara Bergel framförde tanken, att i församlingen försöka hitta personer villiga att ingå i ett eget bärarlag. Hille församling har ett sådant, men i Hamrånge måste idag bärare anlitas från Södra Norrlands bärarlag.

Vid mötet informerades också om den verksamhet församlingen bedriver i form av diakoni, samarbeten, bibelstudiegrupp, pilgrimsbarngrupp, konfirmander, musiklek, öppen förskola och simskola.

Text: Marianne Lundqvist

Bild: Arkivfoto

Vindpark Utposten utanför Norrsundet – etapp 1 av utbyggnaden av vindkraftverk längs Jungfrukusten

Men långt ifrån alla är positiva till projekten, det framkom när samrådsmöte hölls i Norrsundet där företaget Svea Vind Offshore AB presenterade sina planer.

Företaget utvecklar havsbaserade vindkraftsprojekt med förutsättning för en produktionskostnad per kWh, som förväntas understiga intäkterna per kWh vid den tidpunkten då projekten realiserar och driftsätts.

– Det innebär därför, att produktionskostnaden måste bli tillräckligt låg för att projekten ska kunna anläggas, säger Mattias Wärn, tillsammans med Maria Brolin grundare av företaget.

Och de förutsättningarna finns vid Utposten, menar han.

– Enligt rapport från Energimyndigheten finns jämförelser som påvisar att vindkraft i Östersjön har en produktionskostnad som är 20-30% lägre jämfört med produktionskostnaden i Nordsjön och det beror på mindre vattendjup, lägre våghöjder, färre extremvindar, avsaknad av tidvatten och mindre korrosiv miljö, d v s mindre salt.

Det är klimatförändringarna men också ur lokal och regional näringslivssynpunkt som havsbaserad vindkraft är intressant, säger han vidare.

– Det är nödvändigt att göra oss mindre beroende av fossila bränslen för att minska koldioxidutsläppen och statistik från havsbaserad vindkraft i Östersjön mellan Sverige och Tyskland visar på att det behövs 400 årsanställda i två år för att bygga en anläggning med 60 havsbaserade kraftverk, därutöver 50 årsanställda i 25 år för att sköta drift och service.

För Utposten är det möjligt att fundamenten förfabriceras vid exempelvis Norrsundets hamn för att sedan transporteras med bogserbåt till rätt lokalisering.

– Tillverkning av fundament ger enligt tillverkaren 500 årsanställda för 100 fundament.

De 25 vindkraftverken vid Utposten, ett 15 km² stort område med en beräknad produktion av 1 TWh/år, är ett första steg. Bolaget planerar därefter ytterligare projekt i närområdet.

– Det är viktigt att ha många projekt i kluster för att nå positiva synergier. Både drift och service underlättas liksom kabeldragning när projekten är flera.

Det är vindkraftverk med en tornhöjd av 180 meter (totalhöjd 290 m) och en rotordiameter på max 220 meter som planeras vid Utposten.

Landskapsbilden kommer att förändras för de boende längs kusten, som har fri sikt ut över aktuellt område. Från vissa platser i Norrsundet kommer boende, enligt det prospekt som föreligger, kunna se vindkraftverken på 9 km avstånd och från norra delen av Iggön, i Säljemar och del-

vis från Krokviken kommer vindkraftverken att synas men synbarheten beror på väderförhållanden. I mörker kommer de att ha belysning i enlighet med gällande regelverk för att kunna bli upptäckta av passerande flyg.

En miljökonsekvensbeskrivning kommer nu att upprättas, där identifierade riksintressen såsom yrkesfiske, friluftsliv och naturvårdsområden kommer att beskrivas mer i detalj, säger Mattias Wärn.

Men långt ifrån alla är positiva till Svea Vinds vindkraftsatsning och en ideell förening, Vision Jungfrukusten ideell förening har bildats som i en 34 sidor lång skrivelse till företaget kraftfullt protesterar mot projektet.

– Vi menar, till att börja med, att bolagets samrådsskyldighet inte uppfyllts eftersom en korrekt helhetsbild av projektens totala omfattning och dess konsekvenser för natur- och kulturmiljö, infrastruktur, friluftsliv m m inte redovisats.

– Planerade vindkraftsparker utgör en betydande miljöpåverkan och det är helt orimligt att samrådsmöten hålls utan att alla frågeställningar besvaras. Därtill måste givetvis även såväl miljökonsekvensbeskrivning och beslutsprocess framgå, skriver föreningen.

Den första etappen, Utposten 1, som planeras utanför Norrsundet omfattar enligt Svea Vind cirka 25 vindkraftverk. Men i sin helhet inkluderande ytterligare två parker längs Jungfrukusten kan projekten komma att omfatta 230 vindkraftverk. I en rad punkter belyser föreningen de negativa konsekvenserna av vindkraftsanläggningarna och understryker också att en så storskalig satsning på fossilfri energiproduktion inte är nödvändig i dagsläget.

– Sverige har idag en i det närmaste fossilfri elproduktion och enligt Energimyndigheten är det först efter år 2030 som behovet av el börjar öka och att det därför är först från år 2035 som det stora behovet av utbyggnad för behovet av elproduktion uppstår.

Och därför, menar föreningen, gör den snabba utvecklingen inom såväl vind- som sol- och vågkraft det helt oförsvarbart att idag offra känsliga naturområden för att bygga gigantiska vindkraftsparker. Vi vet inte vilken teknik som kommer att gälla för att framställa el i framtiden.

– Vi anser att de planerade vindkraftsparkerna utanför Jungfrukusten inte överensstämmer med föreningens vision om hur kuststräckan och havsområdet bör utvecklas och kommer därför aktivt arbeta för att de stoppas.

– **Det är** inte produktion av el i Sverige som skapar problem med klimatet. Vill vi snabbt minska världens koldioxidutsläpp så ska vindkraftverk byggas någon annanstans än i Sverige. I Polen, Tyskland och Baltikum skulle dessa investeringar vara positiva för klimatet, säger Bengt Nises, styrelseledamot i den ideella föreningen.

Han är också tveksam till att arbetstillfällen skapas genom de planerade vindkraftsanläggningarna och håller för troligt att vindkraftverken kommer att byggas i något låglöneland för att sedan transporteras till Gävle.

– Och vem ska sedan äga vindkraftsparkerna? Det som nu sker, kan mycket väl innebära att vi överlåter vår kustmiljö till utländska ägare.

Föreningen påpekar också, att Havs- och vattenmyndigheten på uppdrag av regeringen ska ta fram en havsplan, som ska visa på statens samlade ansvar och ge vägledning till kommuner, region och myndigheter kring vad som är den bästa användningen av havet. I förslaget utpekas tio havsområden, varav åtta utanför Gävlebukten och norr om Gävle för energiutvinning (dock inte området Utposten 1).

I avvaktan på regeringsbeslutet, som ska komma 2021, bör inga vindkraftsanläggningar, varken kustnära eller längre ut till havs beviljas sådana tillstånd, skriver de.

Även Fårholmens Samfällighetsförening i Norrsundet protesterar mot planerna och har lämnat in en egen inläga, som vi återkommer till i nästa nummer av Alla Tider's.

Text: Marianne Lundqvist

Simskola vid Totrabadet

Även i år arrangerades vattensäkerhetssimskola vid Totrabadet i samarbete mellan Hamrånge församling och Svenska Livräddningssällskapet. Under två augustiveckor fick barn från 6 år och uppåt inte bara lära sig simma

utan också hur man beter sig rätt i vattnet. Ledare var Emma Wallerberg som under perioden hade hjälp av ytterligare tre simlärare. 36 barn var med från början och vid simskoleslutet delades diplom ut till deltagarna.

Träffpunkt för seniorer Hamrånge

Oktober 2018

Onsdag 10 oktober kl. 13.00

ORGELMUSIK I KYRKAN med Märtha Bohlin och Ulf Claesson

Fredag 12 oktober kl. 12.00

Surströmmingslunch på Träffpunkten, även sill.

Kostnad 100 kr.

Arrangör Hamrånge Lions, Anmälan 026-17 72 98. Sista anmälningsdag 9/10

Onsdag 17 oktober kl. 10.30-11.30

JOBI Skor visar skor

Fredag 19 oktober kl. 13.30-15.00

Musikcafé. Putte och Gunnar underhåller. Arr. Röda Korset Lotterier

Söndag 28 oktober kl. 18.00

Kura skymning. Arrangör Hembygdsföreningen.

Se vidare annonsering

Fika finns att köpa

Kontakta oss

Träffpunkten Vijnvägen 30, Bergby Telefonnummer: 026-17 72 98

E-post: marie.berglund@gavle.se, anna.osterberg@gavle.se

Välkommen!

I samarbete med

Svenska kyrkan

Välkommen till Östkustens pärla

Öppet från kl. 12.00 varje dag.

Axmar Brygga Havskrog

Varmt välkomna!

0297-320 00

Mer info på axmarbrygga.se

**EN KVÄLL UTÖVER DET VANLIGA
- LYSKVÄLL MED HÖSTMENY
29 SEPTEMBER**

*Njut av stämning och förstklassig meny
från första parkett alltmedan hundratals
marschaller lyser upp höstkvällen*

Öppettider och bokningar till restaurangen
se vår hemsida www.axmarbrygga.se
Bokningar även på tel. 0297-320 00

DETTA HÄNDER I HAMRÅNGE FÖRSAMLING

Söndag 23 september kl 11.15

Gudstjänst, Fyren Norrsundet

Lördag 29 september kl. 18.00

Diakonikonsert, Hamränge kyrka

Söndag 30 september kl. 11.00

Pilgrimsmässa med enkel vandring,
Österheds kapell

Söndag 7 oktober kl. 11.00

Mässa, Hamränge kyrka

Söndag 14 oktober kl.14.00

Sammanlyst psalmgudstjänst med Hille, Hille kyrka
Hamränge och Hille kyrkokörer medverkar

Söndag 21 oktober kl 11.15

Gudstjänst för stora & små, Fyren Norrsundet

Söndag 28 oktober kl. 11.00

Gudstjänst, Hamränge kyrka

Bibelsamtal tisdag 2 & 16 oktober kl. 13.30-15.30

Kyrkans hus

Onsdagskafé 17 oktober kl. 14.00, Kyrkans hus

För övriga samlingar och info om våra grupper – se
www.svenskakyrkan.se/gastrikekustenspastorat
Exp. tel. 0297-57 20 90

Svenska kyrkan
GÄSTRIKEKUSTENS PASTORAT

I DÖDA POETERS SÄLLSKAP II

MUSIKSHOW 2018 Fyren, Norrsundet

Fredag 26 oktober kl 19.00

Lördag 27 oktober kl 19.00

Lördag 3 november kl 19.00

Söndag 4 november kl 16.00

Fredag 9 november kl 19.00

Lördag 10 november kl 19.00

Biljettbokning: 070-522 13 53 (Jennie Ahlberg)

Biljettpris: 150 Kr

(förtäring tillkommer)

**NORRSUNDETS
ARBETARTEATER**

Fina resultat för Per-Gunnar i Veteran-SM

Även i år deltog Per-Gunnar Berglund från Hamrängefjärden i Veteran-SM i kastgrenar och med sig hem i bagaget hade han en silvermedalj i diskus och en fjärdeplacering i slägga.

Tävlingarna var i år förlagda till Högby IP utanför öländska Borgholm, där Per-Gunnar tävlade i klassen M60.

– Hade ju tänkt mig ställa upp i vikt och kula också, men tyvärr ville inte bilen starta, när jag skulle bege mig till tävlingsarenan de dagarna.

Nöjd är han ändå med de resultat han presterade.

– Diskusresultatet blev 42,04 och slägga 32,42, vilket faktiskt var en centimeterstrid i de fyra bästa placeringarna.

Text: Marianne Lundqvist

Foto: Arkivfoto

"Man kan ju inte prata om mormor hela tiden"

För några år sedan genomförde manusförfattaren och skribenten Max Hebert ett äldreprojekt i Hamrängebygden, som blev till en radioteater. Nu har han i ett nytt projekt tillsammans med Issa Touma (från Syrien och Gävles första fristadskonstnär) gjort intervjuer med de gamla, som bland annat blivit en 27 minuter lång film. Nyligen visades den på Träffpunkten.

–Vad vill man som gammal minnas, vad vill man glömma och vilka drömmar finns? Det ville vi skulle komma fram i det nya projektet, som utöver filmen även består av texter och foton, sa Max Hebert.

Det blev ingen skildring, istället blev det ett samtal med frågor där alla var gissörer.

– Och då kunde vi ju inte prata om mormor hela tiden.

Ensamhet, att klara sig själv, kunna bo kvar hemma så länge det går, olusten att behöva be om hjälp kom fram i samtalet "Så länge jag kan koka gröt ska jag bo hemma" "Det var annorlunda när man var två, nu är man som en ensam stövare" "Jag vet ju att mina barn ställer upp, men ändå, det känns inte så bra att behöva be om hjälp".

Men det blev också ett samtal med raka frågor tillbaka till Max, berättade han.

– Och det var jag kanske inte riktigt beredd på. Att till exempel få frågan om jag själv var beredd att ta hand om mina föräldrar om det behovet skulle uppstå. I det läget blev jag svaret skyldig.

Text: Marianne Lundqvist

HELSANS SERVICE
Hantverkarna Far & Son

- Allt inom Bygg
- ROT-arbeten
- Byggnationer
- Plåtslageri

Tel. 0297-100 00
Mobil 070-565 44 32
E-post: info@helsans.se

Din elektriker gör
fixar det mesta åt de flesta

AXHAM
AUTOMATION AB

 Elektriska Installatörsorganisationen - för er trygghet är vi medlem

0297 - 77 14 00
info@axham.se www.axham.se

**AXMAR
BRUKSCAFÉ**

*Ett stort tack till alla våra
trevliga gäster för i sommar
Vi saknar er och därför
inbjuder vi till*

AFTERNOON TEA
Lördag 6/10 och söndag 7/10
13.00 - 17.00 samt
Lördag 3/11 och söndag 4/11
13.00 - 17.00
Boka bord tel. 070-828 58 97

*Välkommen
Lena med personal*

Hamrånge Företagarförening

Välkommen till
FRUKOSTMÖTE
hos Ulrike på Axmar Bruksbod och
Bed & Breakfast

Torsdag 4 oktober kl. 7.30
Vi samåker från Bergby 7.00
Anmäl till Stina 070-292 73 39

22 september
Höstmarknad med loppis kl 11 - 15
Försäljning och servering: Fika och
kolbullar. Smedja och spånhyvel
igång.

27 september kl 10 - 12
Anders Källström visar gamla Hamrångebilder på
Träffpunkten. Fikaservering

 VÄLKOMNA

**Begravningar i församlingen
under augusti**

3/8 *Marianne Fjällfors, Axmar*
24/8 *Inga Sjöblom, Bergby*
24/8 *Charles Sjödin, Hamrångefjärden*
31/8 *Lilly Enroth, Bergby*

Min älskade livskamrat
Vår kära mamma, svärmor
Farmor och mormor

*Tora Cullander
f. Strandberg*

4 december 1927
har stilla insomnat
Bergby 20 augusti 2018

Åke
Tommy och Gun
Barn, barnbarn, barn-
barnsbarn med familjer

Rose och Stefan
Barn, barnbarn med
familjer

Övrig släkt och vänner

*Ditt sista andetag
Ögonen slutits
Djup är vår sorg
Ljust är ditt minne
Kärlek och godhet
Kysste ditt sinne
Tack för vårt långa liv
Nu får du vila i frid*

Begravningsgudstjänsten
ägde rum i Hamrånge
Kyrka fredag 21 september .
Tänk gärna på Hjärt- &
lungfonden. bg 909-1927

**Din lokala
byggentreprenör**

Johnny 070-681 09 55
Simon 072-310 42 63

stoltbyggtjanst@gmail.com
S. Hagstavägen 49
817 93 Hamrångefjärden

Kalendarium 21/9 – 26/10

Lördag 22 september

Höstmarknad med loppis

Hamrånge hembygdsgård

11.00-15.00

Bastun Åbyns byamän, Hamrångefjärden öppen

14.00-18.00

Söndag 23 september

Gudstjänst, Fyren, Norrsundet 11.15

Måndag 24 september

Fotboll Lindövallen herrar div. 7 19.00

Norrsundets IF 2 – Brynäs IF FK 3

Torsdag 27 september

Anders Källström visar gamla Hamrångebilder

Träffpunkten 10.00-12.00

Lördag 29 september

Marknad Bergby centrum 10.00-17.00

Bastun Åbyns byamän, Hamrångefjärden öppen

14.00-18.00

Diakonikonsert Hamrånge kyrka 18.00

Söndag 30 september

Pilgrimsmässa med enkel vandring, Österheds kapell

Tipspromenad IOGT-NTO

Start 11-12, HIK:s klubbstuga Hamrångefjärden

Tisdag 2 oktober

Möte Hamrångegruppen Matsalen, Bergby Centralskola

18.00 Huvudämne: Sporthall i Bergby

Torsdag 4 oktober

Frukostmöte Hamrånge Företagarförening

Axmar Bruksbod 7.30

Slöjdcafé Hamrånge Slöjdare, Hagsta skola 18.00-21.00

Fredag 5 oktober

Skogsdag med Mellanskog 13.00-16.00

Musikcafé på Solberga med Röda Korset 13.30

Lördag 6 oktober

Afternoon Tea, Axmar Brukscafé 13.00-17.00

Bastun Åbyns byamän Hamrångefjärden öppen

14.00-18.00

Söndag 7 oktober

Mässa, Hamrånge kyrka 11.00

Afternoon Tea, Axmar Brukscafé 13.00-17.00

Onsdag 10 oktober

Orgelmusik i kyrkan 13.00

Fredag 12 oktober

Surströmmingslunch på Träffpunkten 12.00

Obs!Föranmälan senast 9/10

Lördag 13 oktober

Bastun Åbyns byamän Hamrångefjärden öppen

14.00-18.00

Söndag 14 oktober

Sammanlyst psalmgudstjänst, Hille kyrka 14.00

Onsdag 17 oktober

JOBBI visar skor Träffpunkten 10.30-11.30

Onsdagscafé Kyrkans hus 14.00

Torsdag 18 oktober

Slöjdcafé Hamrånge Slöjdare

Hagsta skola 18.00-21.00

Fredag 19 oktober

Musikcafé med Röda Korset, Träffpunkten 13.30

Lördag 20 oktober

Bastun Åbyns byamän Hamrångefjärden öppen

14.00-18.00

Söndag 21 oktober

Gudstjänst för stora & små, Fyren, Norrsundet 11.15

Fredag 26 oktober

Musikshow, Fyren 19.00

Torget - Uppvaktning undanbedes

All uppvaktning på min födelsedag undanbedes. Gäller alla.

Dorrit Jonsson

Torget - Uppvaktning undanbedes

All eventuell uppvaktning på min födelsedag undanbedes vänligt men bestämt

Karin Pettersson

Torget - Uppvaktning undanbedes

All eventuell uppvaktning på min födelsedag undanbedes vänligt men bestämt. Gäller alla.

Mona Risberg

Torget - Tack

Vårt varma tack till alla som med minnesgåvor och blommor hedrat vår kära Lilly Enroth vid hennes bortgång. Även varmt tack till personalen för vården på Solberga-hemmet.

Sigfrid, Zinita, Lars-Olof, Anders med fam.

Torget - Tack

Ett stort TACK till våra underbara barn Lasse, Jörgen och Pelle med familjer som ordnade en jättefin 80-årsfest för oss på Åland

Mamma och pappa

Ett särskilt tack till Ola, som kom till Åland med en busslast släkt och vänner. Ett stort tack till er alla som var med.

Laila och Bertil Eriksson

Torget - tack

Ett stort tack till er alla som jobbat/jobbar hos Hamrånge hemtjänst, ordinarie och sommarvikarier. Vill också skicka en hälsning till alla snälla, gulliga kunder som jag haft glädjen att få besöka. Ni har alla berikat min sommar.

Sommarvikarien Yvonne Malmström

Torget - In Memoriam

29/9

Tre år av stor sorg och saknad efter min älskade Johns bortgång

Dorrit Eriksson